1. **Varsinaisen kehitysyhteistyömomentin (24.30.66) läpinäkyvyys (vrt. VaVM 36/2020 vp** https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/TalousarvioMietinto/Sivut/VaVM_36+2020.aspx)

   - Ulkoministeriö on viimeisen vuoden aikana **edistänyt merkittävästi** kehitysyhteistyörahoituksen avoimuutta ja läpinäkyvyyttä.
   - **Vuoden 2022 talousarvioesityksessä** on kirjattu keskeisiä tunnuslukuja ja seurattavia kokonaisuuksia, kuten ilmastorahoitus, painopistealueiden jakauma, keskeiset monenkeskiset järjestöryhmät sekä aluekohtaiset kokonaisuudet.
   - Budjettiriihessä kirjattiin, että vuoden 2021 loppuun mennessä ulkoministeriö laatii **pitkäjänteisen suunnitelman Suomen kansainvälisen ilmastorahoituksen tasosta ja kohdennuksista**. Samassa yhteydessä selvitetään mahdollisuutta avata talousarvioesityksessä kansainvälisen ilmastorahoituksen arvioitua kohdentumista. Suunnitelman toteutuksesta **raportoidaan eduskunnalle vuosittain** ilmastovuosikertomuksen yhteydessä. Vuonna 2022 annettavaan kehityspolitiikan **tulosraporttiin sisällytetään katsaus** vaalikauden ilmastorahoituksen määrään, kohdentumiseen ja tuloksiin.
   - Ulkoministeriö on kehittänyt viimeisen vuoden aikana **avointa kehitysyhteistyön dataportaalia** (openaid.fi), joka tullaan lanseeraamaan vuoden 2021 loppuun mennessä. Portaalissa on **helposti löydettävissä monipuolista tietoa kehitysyhteistyön maksatusten kokonaisuudesta hanketasolla**. Sisältö koostuu kaikista vuodesta 2015 alkaen raportoiduista aktiviteeteista, joita on yli 12 000. Dataportaali **lisää merkittävästi avoimuutta julkisesta kehitysyhteistyöstä** ja mahdollistaa laajan hyödyntämisen sekä kansallisesti että kansainvälisesti. Voidaankin olettaa, että portaali **nostaa Suomen asemaa kansainvälisissä kehitysyhteistyön avoimuusvertailuissa**.

2. **Tiekartan toteutus kehitysrahoituksen nostamiseksi YK:n tavoitteen mukaista 0,7 prosenttia bruttokansantulosta.**
   - Suomen julkisen kehitysyhteistyön referenssiluku suhteessa bruttokansantuloon **laski vuosien 2014 ja 2018 välillä merkittävästi** (0,59 prosentista 0,36 prosenttiin), mutta on sittemmin noussut - tämän hetkinen arvio vuodelle 2021 on 0,50 prosenttia.
   - Jos halutaan saavuttaa hallitusohjelmassa mainittu YK-sitoumuksen mukainen 0,7 prosentin BKTL-taso vuoteen 2030 mennessä, **tulisi kehitysyhteistyön kehystasoa nostaa tämän hetkisestä merkittävästi.** Ulkoministeriössä laadittu skenaario on laadittu siten, että 0,7-taso saavutettaisiin välitavoitteilla (0,55 % vuonna 2023 sekä 0,63 % vuonna 2027).

3. **Afganistaniin osoitettujen kehitysyhteismäärärahojen mahdollinen uudelleen kohdentaminen.**
   - Afganistanin kehitysyhteistyö on toistaiseksi keskeytettynä ja tällä hetkellä Suomi antaa humanitaarista apua.
   - Afganistaniin osoitettujen kehitysyhteismäärärahojen mahdollinen uudelleen kohdentaminen on tarkan pohdinnan ja suunnittelun alla tällä hetkellä. Avun tarve on ilmeinen, mutta keinot on sopeutettava uuteen tilanteeseen.
   - Kartoitamme yhdessä muiden avunantajien ja kumppanijärjestöjen kanssa avun tarpeita ja etsimme parhaita keinoja afganistanilaisten tukemiseen.
   - Taliban-hallinnolle emme tule kanavoimaan varoja emmekä sitä toimillamme legitimoi.

4. **Miten Suomen vientiä on edistetty ja edistetään vuonna 2022 edustustoverkon kautta? Vienninedistämisen painopisteet edustustoissa.** (KPO:lta)

   - **Vienninedistämistyö on jatkunut ulkomaan edustustoissamme koronan aiheuttamista haasteista huolimatta aktiivisena**. Painopisteenä on ollut erityisesti elvytyspaketeista syntyvien

mahdollisuuksien hahmottaminen ja niistä viestiminen yrityksillemme. Työtä on tehty yhdessä TF-verkoston toimijoiden kanssa ml. keskeiset elinkeinoelämän etujärjestöt. Elvytyksen tuomat mahdollisuudet tulevat olemaan erityisen huomion kohteena myös tulevana vuonna.

- Olen tehnyt useita vienninedistämisvierailuja VKE-matkoja kuluneen vuoden aikana. Pääosa promootiotoiminnasta on kuitenkin tapahtunut virtuaalisesti. Edustustot ja paikalliset TF-tiimit ovat olleet aktiivisesti mukana. Korona-rajoitusten hellittäessä fyysiset vienninedistämisvierailut tulevat lisääntymään selvästi.

Valtion Team Finland-verkosto:

- **UM ja sen edustustoverkosto toimii osana laajempaa valtion Team Finland-vienninedistämisverkostoa**. Verkosto käsittää ns. ydintoimijoina UM:n ja edustustojen ohella myös 1) ELY-keskukset ja TE-toimistot 2) Business Finlandin sekä 3) Finnveran. Verkoston työtä on kehitetty viime vuosina monin eri tavoin v. 2019 hyväksytyn Team Finland-strategian sekä sitä jalkauttavan, v. 2020 hyväksytyn **Viennin- ja Kansainvälisen Kasvun Ohjelman (VKKO**) avulla.

- **Vienninedistämisen painopisteet** ovat koko valtion TF-verkostolla yhteiset ja käsittävät erityisenä painopisteenä PK-sektorin yritysten avustamisen ja sektoreittain keskittymisen vientimahdollisuuksiin varsinkin mm. vihreän talouden (mm. cleantech, kiertotalous, energia) saralla, digitalisaatiossa sekä terveyden ja hyvinvoinnin sektorilla.

Ulkoministeriön Team Finland-palvelujen kehittäminen:

Ulkoministeriössä on niin ikään viime vuosien aikana järjestelmällisesti monin eri tavoin kehitetty ja uudistettu UM:ssä tehtävää vienninedistämistyötä:

i. Kesällä 2020 toimintansa aloittaneiden ja temaattisesti toimivien **ns. Business-to-Government –suurlähettiläiden** työtä fokusoidaan parhaillaan aiempaakin selkeämmin nimenomaan vienninedistämistyöhön. Nämä B2G-lähettiläät toimivat seuraavissa teemoissa: 1) koulutus, 2) terveys ja hyvinvointi, 3) kauppa ja kehitys, 4) digitalisaatio ja uudet teknologiat sekä 5) energia ja kiertotalous.

ii. Syyskaudella käynnistyy **uudenlainen, proaktiivinen vientityöryhmä, ns. ”vientinyrkki”, jossa** määritetään vientimarkkinat (noin 10-15) hallituksen puolivälitarkastelun linjauksen mukaisesti sekä täsmennetään eri markkinoiden sektorikohtaiset painopisteet. Vientinyrkin tarkoitus tiivistää keskustelua entisestään elinkeinoelämän sidosryhmien ja TF-verkoston ydintoimijoiden välillä UM:n johdolla.

iii. **Erityishuomio markkinoissa, joilla korona-elvytyspaketit tuovat erityisiä mahdollisuuksia** Suomen elinkeinoelämän ydinosaamisen alueilta, kuten vihreästä taloudesta ml. cleantech, kiertotalous ja energia, digitalisaatiosta tai terveys ja hyvinvoinnin sektorilta.

iv. Niiden osalta tullaan tekemään tiivistä yhteistyötä myös TF-verkoston elinkeinoelämän sidosryhmäkumppanien (kuten EK + KKK) kanssa.

v. UM ja myös Business Finland ovat vahvistaneet omia ulkomaanverkostojaan selvästi viime vuosina. UM:ssä aloitti kesän/syksyn 2021 aikana **20 uutta viennin ammattilaista eri edustustoissa suuntautuen nimenomaan Team Finland-vientityöhön** uusilla kolmen vuoden sopimuksilla. Nämä uudet resurssit on ns. ajettu sisään vuodelle 2022. Myös

Business Finland on johdonmukaisesti vahvistanut omia vientikeskuksiaan. BF:llä toimii ulkomailla nyt noin 150-160 ihmistä, joista noin 120 vienninedistämistehtävissä ja loput invest-in sekä Visit Finland-toiminnassa.

vi. **UM on avaamassa uusia suurlähetystöjä** Senegaliin (Dakar) ja Dubaihin (Doha). Harkintaa UM:ssä myös pääkonsulaattipuolella 2022.

vii. Edustustoissa tehtävän Team Finland-työn keskiöön nostettu tärkeänä myös vastausten löytäminen Suomen **osaajapulaan mm. ns. Talent Boost-ohjelman kautta.** Myös **investointien houkuttelu** on yhä tärkeämmällä sijalla TF-työssä.

viii. UM työstää parhaillaan ns. **Virtual Finland-alustaa**, joka sekin osaltaan pyrkii vastaamaan kokoavalla, selkeällä ja uudella kattavalla tavalla mm. ulkomaisten yritysten tai ulkomaisten osaajien Suomi-kiinnostukseen.

ix. **Uusi Team Finland-vienninedistämisyksikkö UM:öön 1.9.2021.** Yksikkö vastaa TF-työn uudistamisesta sekä UH:n sisällä että osana laajempaa valtion TF-verkostoa. Yksikön työssä kiinnitetään erityishuomiota jatkuviin suoriin ja proaktiivisiin yrityskontakteihin ja yhteyksiin maakuntiin. Yksikköön integroidaan Yksikkö on tiiviissä ja jatkuvassa dialogissa UM:n ulkomaanedustustojen ja UM:n alueosastojen kanssa 1.1.2022 edellä mainutut Business-to-Governmetn teemasuurlähettiläät.

x. Lopuksi eri Suomen vientikohdemaissa tullaan ensi vuodelle tekemään aiempaa strategisemmat ja eri asemamaiden kysyntää kartoittavat **Team Finland-vuosisuunnitelmat.** Nämä vuosisuunnitelmat työstetään aina yhteistyössä maailmalla toimivien Business Finlandin vientikeskusten kanssa.

5. Työperäisen maahanmuuton edistäminen edustustoissa.
UMI vastaa, TAS koostaa.

6. Vastuualueen kipupisteet talousarvioesityksessä.

- Olemme edelleen jäljessä hallituksen tavoitteesta kehitysrahoituksen nostamiseksi YK:n tavoitteen mukaiseen 0,7 prosenttiin bruttokansantulosta.

7. Talousarvioesitystä täydentävän esityksen ennakointi vastuualueen osalta.

- Suomella on valmius rahoittaa UNICEFin innovaatiotoimintoja valtaosaltaan Suomessa ja/tai Suomesta käsin toteutettavaan työhön. **Suomeen perustettavien innovaatiotoimintojen** perustamisvuodelle (2021) on varauduttu puolella tästä eli 5 miljoonan euron resursoinnilla. Yhteensä kyse olisi 95 miljoonasta eurosta kymmenelle vuodelle.
- Rahoitus tukee **UNICEFin uudenlaista verkostomaista toimintamallia**, jota on tarkoitus kasvattaa tulevaisuudessa. Samalla se mahdollistaa toiminnan ja ratkaisujen skaalaamisen ja kehitysvaikutusten vahvistamisen kehitysmaissa.

- Kehitysyhteistyön finanssisijoitukset, eli laina- ja sijoitusmuotoinen kehitysyhteistyömääräraha on ollut käytössä vuodesta 2016 lähtien. Tähän mennessä **finanssisijoituksia on tehty n. 550 miljoonan euron arvosta**, ja kuluvan hallituskauden lopussa finanssisijoitussalkun **koon on määrä nousta yli miljardiin euroon.**
- Nykyisillä voimavaroilla toiminta on saatu käyntiin, mutta **salkun kasvaessa finanssisijoitussalkun seuranta, hallintoon liittyvien prosessien luominen ja päivittäminen sekä rahoitusmuodon**

yleinen kehittäminen edellyttävät resurssien ja osaamisen vahvistamista. Tämä toteutettaisiin vahvistamalla finanssisijoituksista vastaavaa yksikköä kahdella asiantuntijalla